

Leekerweide

Behandeling en inhoudelijke ondersteuning

2014

Inhoud

Gedragdeskundige	3
Psychomotorische Therapie	5
Speltherapie en -begeleiding	7
Therapiehonden	9
Contact	11

Gedragsdeskundige

Mensen met een verstandelijke beperking kennen beperkingen. Maar ze hebben ook mogelijkheden. Soms is het moeilijk om de mogelijkheden voor ogen te houden, wanneer het gedrag van de persoon met een beperking moeilijk is of zoveel zorg en aandacht vraagt dat de balans in het gezin verstoord raakt. Met de vraag hoe om te gaan met de beperking en zicht te houden op de mogelijkheden kunnen wij als gedragsdeskundigen behulpzaam zijn.

Wat kunnen wij voor u doen?

Wij kunnen u helpen de aard en gevolgen van de beperking te verduidelijken, een schets te maken van mogelijkheden en toekomstverwachtingen. En we kunnen advies geven over de ondersteuning die hierbij nodig is.

Dit advies kunnen wij, als u dat wilt, omzetten in een concreet begeleidings- en/of behandelplan. Daarin werken we samen met andere deskundigen en therapeuten.

U kunt bij ons ook met andere vragen terecht. Zoals met vragen over seksualiteit, dementie, communicatie, vragen over gedrag, opvoeding of begeleiding.

Gedragsdeskundige

Voor wie zijn de diensten van de gedragsdeskundige bedoeld?

- Cliënten met een verstandelijke beperking met een ondersteuningsvraag
- Ouders/verzorgers met vragen over de handicap en perspectieven van mensen met een verstandelijke beperking
- Professionals met vragen die te maken hebben met mensen met een verstandelijke beperking en die advies of begeleiding wensen in specifieke situaties, bijvoorbeeld op een school in geval van communicatieproblemen, gedragsproblemen of leerachterstanden.

Starten met vragen

We starten met een gesprek. Want iedere beperking vraagt om een eigen benadering, evenals ieder probleem. We proberen daarbij het probleem zo duidelijk mogelijk in beeld te krijgen. Daarbij is de plek die de persoon met een beperking in zijn omgeving heeft van belang. En evenzeer welke wensen de persoon met een beperking voor zichzelf en zijn toekomst heeft.

Hoe werkt de gedragsdeskundige?

We doen onderzoek, testen, observeren en analyseren om de oorzaak of oorzaken van het probleem te achterhalen. Hierbij kijken we niet alleen naar de persoon met een beperking, maar naar zijn gehele omgeving en hoe de persoon in die omgeving functioneert.

Vervolgens geven we een advies, hoe het probleem aan te pakken. De gedragsdeskundige geeft dus voornamelijk advies, waarmee u als ouder/verzorgende verder kunt, of andere professionals, zoals therapeuten, leerkrachten of begeleiders. In sommige gevallen, zoals bij specifieke problemen als gedragsproblemen, ontwikkelingsachterstanden, vermoeden van misbruik, gaat de gedragsdeskundige zelf in gesprek met de cliënt.

Waar werkt de gedragsdeskundige?

De gedragsdeskundige werkt op de hoofdlocatie van Leekerweide in Wognum. Maar als het nodig of prettiger is, bezoekt deze de cliënt thuis of kan een ontmoeting op de werkplek afgesproken worden.

Wie is de gedragsdeskundige?

Het team gedragsdeskundigen bestaat uit psychologen, orthopedagogen en psychodiagnostisch werkers. Zij hebben allen ruime ervaring in het werken met en behandelen van mensen met een beperking. We verzorgen ook cursussen en trainingen voor professionals.

PMT (Psychomotore Therapie)

Voor mensen is het soms niet makkelijk gevoelens, emoties of spanningen begrijpbaar te uiten. Voor mensen met een verstandelijke beperking kan dat nog lastiger zijn. Maar angst, verdriet, spanning, ingrijpende gebeurtenissen komen ook bij hen voor. De moeite om dit te kunnen delen kan tot frustratie leiden en mogelijk ook tot gedragsproblemen. De één trekt zich terug, de ander toont zich agressief. Voor de omgeving is dit gedrag moeilijk te begrijpen en moeilijk om mee om te gaan.

Psychomotore therapie kan dan een uitkomst zijn.

Voor wie is psychomotore therapie bedoeld?

Psychomotore therapie is bedoeld voor mensen met een beperking die:

- Een gebrek aan zelfvertrouwen hebben
- Agressief zijn
- Pester of pestslachtoffer zijn
- Moeilijk met spanningen kunnen omgaan
- Moeilijk contact leggen
- Angstig zijn
- Moeilijk in een groep functioneren
- Ondersteuning nodig hebben bij het verwerken van ernstige gebeurtenissen (zoals overlijden van een naaste, scheiding, seksueel misbruik)

PMT

Psychomotore therapie is ook bedoeld voor ouders/verzorgers of professionele begeleiders die:

- Signalen willen leren herkennen die duiden op problemen
- Bewust willen worden van de effecten van hun houding op cliënten met gedragsproblemen
- Ongewenst gedrag willen leren ombuigen naar gewenst gedrag
- Willen leren omgaan met agressie in de leef- en werksituatie.

Starten met vragen

U legt uw vraag eerst voor aan de zorgbemiddelaar. Samen bespreekt u of psychomotore therapie een goede aanpak zou kunnen zijn. Een indicatie van het CIZ is nodig om de therapie te kunnen starten.

Vervolgens gaat u met de therapeut in gesprek over de problemen. Lang niet altijd is de oorzaak van het probleemgedrag duidelijk. Soms is het duidelijk wat aan het probleemgedrag vooraf is gegaan, soms zijn er vermoedens, soms is er alleen het gedrag dat wijst op een probleem. De therapeut werkt met de gegevens die voorhanden zijn.

Hoe werken de psychomotore therapeuten?

Psychomotore therapie gebruikt beweging, fysiek bezig zijn, spelen en ontspannen als middel. De therapeut gaat met de cliënt op zoek naar hetgeen de cliënt plezier en zelfvertrouwen geeft. De therapeut betreft waar dat kan of passend is de ouders,

familieleden of begeleiders bij de therapie. Samen bespreken van videobeelden van de cliënt kan daarbij een belangrijk hulpmiddel zijn. Zo kunnen de cliënt en zijn omgeving leren hoe zij op elkaar reageren.

Waar werkt de psychomotore therapeut?

De therapeuten werken voornamelijk op de hoofdlocatie van Leekerweide in Wognum, in De Makerij in Hoorn en op de praktijkschool in Grootebroek. Daar zijn sportruimten en spelmaterialen voorhanden. Maar als het nodig is, kunnen zij uitwijken naar ruimte dichtbij huis of de werkplek van de cliënt.

Wie is de psychomotore therapeut?

De psychomotore therapeuten zijn bewegingsagogen met een ruime ervaring in het werken met mensen met een beperking en mensen met gedragsproblemen. Zij trainen en begeleiden ook professionals die werken met mensen met gedragsproblemen, zoals verpleegkundigen, artsen, begeleiders en leerkrachten van jongeren met gedragsproblemen.

Speltherapie

Spelen lijkt heel vrijblijvend en ontspannen. Dat is voor een deel ook waar. In spel kun je je fantasie kwijt. Nog eens overdoen wat je hebt meegemaakt. Jezelf groter en sterker maken. Je kunt zijn wie je wilt zijn of zoals je wilt zijn. Je kunt iets naspelen en spannende of verwarrende ervaringen op deze manier verwerken. Terwijl je speelt raak je het kwijt.

Spelen is ook leren. Op een leuke en fijne manier. Zonder druk en zonder het zware idee dat het heel belangrijk is wat je aan het doen bent. Je leert, bijna zonder het te merken, op je beurt wachten. Je leert samen te spelen. Je concentreert je op iets moeilijks en opeens heb je door hoe het moet. En spelen is ook gewoon fijn. Ontspannen, lekker dingen voelen, genieten van wat je zelf in gang hebt gezet.

Al deze dingen gebruiken we bij **speltherapie en spelbegeleiding**. Spelen gebruiken we om cliënten te laten leren, te laten verwerken en zelfvertrouwen op te laten doen.

Voor wie is spel bedoeld?

Speltherapie is geschikt voor cliënten die:

- Een negatief zelfbeeld hebben
- Onzeker zijn
- Zich afsluiten van de wereld
- Moeite hebben zich te uiten
- Een ingrijpende gebeurtenis hebben meegemaakt en hier niet uitkomen

Spelbegeleiding is geschikt voor cliënten die:

- Concentratieproblemen hebben
- Niet goed kunnen omgaan met anderen
- Geen rekening kunnen houden met anderen
- Niet meer kunnen spelen en zich daardoor niet verder ontwikkelen

Speltherapie

Starten met vragen

De therapeut start met een gesprek over de problemen. Lang niet altijd is de oorzaak van het gedrag duidelijk. De therapeut gaat van start met de gegevens die voorhanden zijn. De therapeut bepaalt met de ouders/verzorgers en begeleiders een doel. Dat kan zijn het winnen van zelfvertrouwen, het leren concentreren of het uiten van emoties. De wijze van begeleiding is afhankelijk van het probleem zelf.

Soms kan het nodig zijn om andere disciplines van Leekerweide in te schakelen om het probleem op te lossen. Bijvoorbeeld logopedie of fysiotherapie.

Hoe werkt de speltherapeut?

De therapeut kiest met de cliënt een vorm van spelen die bij hem past en zijn interesse heeft. Dat kan fantasie-spel zijn, creatief bezig zijn, spelen met zand en water. Of zij gebruikt boekjes en voert gesprekken. Er zijn vele mogelijkheden. Tijdens de duur van de behandeling is regelmatig overleg met de ouders/verzorgers en begeleiders van de cliënt. Zo ontstaat een wisselwerking tussen de therapie en het dagelijkse leven van de cliënt.

Waar kunt u de speltherapeut vinden?

De therapeut werkt op verschillende locaties. Op deze locaties zijn speciale lokalen ingericht voor deze vorm van therapie. De therapeut is werkzaam in Wognum: locatie Leekerweide en in Hoorn op de dagbestedingslocatie de Makerij.

Therapiehonden

Voor mensen met een beperking kan de wereld om hen heen moeilijk te begrijpen zijn. Wanneer het niet duidelijk is wat je kunt verwachten of wat jouw rol in het geheel is, kunnen sommige situaties zelfs bedreigend zijn. Verschillende reacties zijn dan mogelijk. Je probeert koste wat kost je omgeving volledig te beheersen. Of je trekt je juist terug. Sommigen proberen met afwerend gedrag de wereld op een afstand te houden. Maar de reden voor dit gedrag is eigenlijk steeds dezelfde: een verloren vertrouwen in anderen of jezelf.

Leekerweide probeert dat vertrouwen te herstellen en angst beheersbaar te maken. Bijvoorbeeld door middel van speltherapie en psychomotorische therapie. We werken ook met **dierondersteunde therapie**, als toevoeging op deze bestaande therapieën. In samenwerking met stichting Contacthond zetten we met dierondersteunde therapie speciaal opgeleide honden als extra hulpmiddel in tijdens therapie sessies.

We hebben gemerkt dat de inzet van deze zogenaamde 'therapiehonden' de verschillende therapievormen krachtiger en efficiënter maakt.

Waarom therapiehonden inzetten?

Honden zijn knuffelbaar, grappig, spannend op een fijne manier en heel speels. Een groot voordeel is dat honden aibaar zijn, je mag met ze knuffelen, ze kunnen troost bieden.

Wat je geeft, krijg je meteen teruggekaatst in het gedrag van de hond. Dat biedt stof tot nadenken. En tot oefenen. Maar dat is geen straf. Wat er ook gebeurt of hoe je je ook voelt, honden oordelen of veroordelen niet! Oefenen met zo een grappig maatje, zelfs dat wat je moeilijk of eng vindt, is daardoor toch leuk. Er ontstaat hoe dan ook contact. Die opening gebruikt de begeleidende therapeut om verder uit te bouwen.

Therapiehonden

Leren met de hulp van therapiehonden

Allerhande situaties kunnen met honden geoefend worden. Bijvoorbeeld contact leggen en contact aangaan. Via de hond maak je immers makkelijker contact met andere mensen. Cliënten kunnen leren met geduld en overleg met anderen samen te werken. Duidelijk communiceren, zeggen wat je wilt en wat je bedoelt. Maar ook ervaren en leren dat het uitmaakt hoe je iets zegt. Wat het effect is van je stem, je gedrag, je houding op het gedrag van de hond. Trekt hij je overal naar toe of loopt hij braaf naast je? Luistert de hond naar je?

Je leert welke aanpak het beste werkt. Dat je zelf invloed hebt op hoe anderen je ervaren. Je leert dat je om hulp kunt vragen en dat je die dan ook krijgt. Dat geeft vertrouwen. In jezelf, maar ook in anderen.

En natuurlijk kun je met honden ook gewoon leuk spelen. Het is een lief, grappig wezen dat je onder alle omstandigheden trouw blijft. Dat niet boos op je wordt, of je afwijst. Of je raar of onaardig vindt. Een hond is altijd een vriend. Vertrouwd, veilig en goed gezelschap. De relatie komt nooit onder druk te staan. Daarom werkt therapie met honden zo goed.

Over Contacthond:

Stichting Contacthond leidt honden op tot therapiehond. Deze worden met hun trainers ingezet bij dierondersteunde therapie. Therapiehonden kunnen breed ingezet worden bij stoornissen op het fysieke, sociale, emotionele en/of cognitieve vlak. Kijk voor meer informatie op www.contacthond.nl of stuur een e-mail naar info@contacthond.nl.

Contact

Indicatie

Om gebruik te kunnen maken van deze vormen van ondersteuning bij Leekerweide is een indicatie nodig. Wanneer er al een indicatie is, kun je je zonder meer aanmelden bij ons. Is er nog geen indicatie dan moet deze eerst aangevraagd worden.

Indicatie aanvragen

De kosten van wonen en ondersteuning worden vergoed door de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten). Om voor vergoeding in aanmerking te komen is een indicatie nodig.

Die indicatie moet aangevraagd worden bij het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Het CIZ toetst of er recht is

op zorg. Is dat het geval, dan krijgt de zorgvrager van het CIZ een indicatie waarop vermeld staat op hoeveel zorg hij recht heeft. Je kunt zelf bij het CIZ een indicatie aanvragen voor de soort en hoeveelheid zorg die je nodig hebt. Kijk dan voor meer informatie op www.ciz.nl.

Je kunt MEE vragen te helpen bij het invullen van de aanvraag. Maar ook wij kunnen hiermee helpen.

Wilt u meer informatie?

Neem dan contact op met de zorgbemiddelaar:
0229 57 68 68 of mail naar leekerwijzer@leekerweide.nl.
U kunt ook kijken op www.leekerweide.nl

Leekerweide
Verlengde Kerkweg 1
1687 CC Wognum
T: 0229 - 57 68 68